

**ДИДАКТИЧНІ УМОВИ ВИКОРИСТАННЯ
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ
ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА**

УДК 37.02:004.9

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.297076>

Олена Теплова, кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри музикознавства,
інструментальної підготовки та хореографії
Вінницького державного педагогічного університету імені М. Коцюбинського
Анна Новосадова, викладач кафедри музикознавства,
інструментальної підготовки та хореографії
Вінницького державного педагогічного університету імені М. Коцюбинського

**ДИДАКТИЧНІ УМОВИ ВИКОРИСТАННЯ
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ
ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА**

У статті розглянуто дидактичні умови використання ІКТ у процесі підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. Наголошено, що інформаційно-комунікаційні технології при вивченні музично-теоретичних дисциплін передбачають використання електронних носіїв інформації, інтеграцію електронних інструментів. Дидактичними умовами використання ІКТ майбутніми учителями музичного мистецтва виділено такі: гнучкість навчального процесу, збільшення ролі самостійної роботи студентів, індивідуалізація навчального процесу, цілісне використання навчальних засобів. Зроблено висновок, що використання інформаційно-комунікаційних технологій слугуватиме підвищенню ефективності навчального процесу, зростанню у здобувачів освіти інтересу до їх вивчення, розвитку творчого потенціалу.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології; майбутні учителі музичного мистецтва; педагогічна майстерність; музична діяльність; музично-теоретичні дисципліни.

Літ. 14.

Olena Teplova, Ph.D. (Pedagogy), Associate Professor of the Musicology,
Instrumental Training and Choreography Department,
Vinnytsya Mykhaylo Kotsyubynskiy State Pedagogical University
Anna Novosadova, Lecturer of the Musicology,
Instrumental Preparation and Choreography Department,
Vinnytsya Mykhaylo Kotsyubynskiy State Pedagogical University

**DIDACTIC CONDITIONS OF USING INFORMATION AND COMMUNICATION
IN THE PROCESS OF TRAINING FUTURE TEACHERS OF MUSIC**

The article examines didactic conditions for the use of ICT by future music teachers. It was determined that the tool of modernization of modern education is the use of information and communication technologies (ICT) during both classroom classes and independent work of education seekers. It is shown that the study of such subjects as "Solfeggio", "Harmony", "History of music", "Analysis of musical works" is the foundation of the professional personality of the future music teacher. It is emphasized that information and communication technologies in the study of music-theoretical disciplines involve the use of electronic media and the integration of electronic tools. Among them, the following are highlighted: flexibility of the educational process, increasing the role of independent work of students, individualization of the educational process, integral use of educational tools. It is noted that it is expedient to use programs such as E-Book Maestro to design an electronic book, record sheet music using the Encore program, Microsoft PowerPoint to create presentations and use electronic tools when studying music-theoretical disciplines for future music teachers. These and other programs are advisable to use when studying various musical and theoretical subjects. It was concluded that the use of information and communication technologies will contribute to improving the efficiency of the educational process, increasing the interest in studying them among students, independent work, and the development of creative potential.

Keywords: information and communication technologies; future teachers of musical art; pedagogical skill; musical activity; musical and theoretical disciplines.

Постановка проблеми. Однією з вимог сучасного освітнього простору є оновлення змісту, форм, методів навчання закладів вищої освіти. Зокрема, це стосується мистецьких факультетів педагогічних університетів. Їх актуальним запитом є підготовка майбутнього учителя музичного мистецтва як високопрофесійної та творчої особистості, що володіє комплексом фа-

хових, педагогічних знань та умінь, вміло реагує на зміни соціокультурної ситуації, умов власної діяльності та пристосовується до них. Цифровізація простору, що спостерігається у системі освіти, потребує використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у підготовці майбутніх педагогів. Відзначимо, що вивчення художніх здобутків за допомогою ІКТ розширить традиційний спектр методів. Їх упро-

ДИДАКТИЧНІ УМОВИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

вадження у навчальний процес закладів вищої освіти дає змогу створити зручні умови вивчення нового матеріалу, сприятиме динамізації навчального процесу та стане основою професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. Впровадження ІКТ у процес підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва потребує визначення дидактичних перспектив їх використання. Така необхідність зумовлює актуальність теми.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні дослідження професійної підготовки учителя музичного мистецтва розроблені у працях Н. Мозгальової, О. Олексюк, О. Отич, Г. Падалки, О. Рудницької, О. Теплової, О. Щолокової та ін. Дидактичні умови використання інформаційно-комунікаційних технологій досліджували Н. Бойко, О. Волошина, І. Гончарук, Р. Гуревич, О. Овчарук, Ю. Олійник, Н. Юрчук та інші. Формування інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва розглядали Л. Гаврілова, Н. Попович, І. Пашенко та ін. Однак варто відзначити недостатню увагу до дидактичних умов використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва.

Метою статті є визначення дидактичних умов використання ІКТ у процесі професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва.

Виклад основного матеріалу. Доцільність і результативність впровадження ІКТ у процес професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва пов'язані з необхідністю опрацювання значної інформаційної бази, основних принципів та понять цілісного пізнання. “Це означає, що сучасна мистецька освіта має пропонувати нові підходи та принципи, на яких будується новітня художньо-педагогічна діяльність” [14, 195]. Використання інформаційно-комунікаційних технологій сприяє формуванню професійних знань, навичок, індивідуалізації навчального процесу, пошуку нових шляхів реалізації творчої мети. “Сучасні молоді люди захоплюються новими технологіями і активно послуговуються ними у своєму житті. Їх уміле застосування, яке є результатом знань і компетентності, а також практики, стає доповненням до перевірених і використовуваних досі способів практичної діяльності та методів навчання” [12, 94]. Зокрема, Н. Попович зазначає, “що впровадження ІКТ в освітній процес мистецько-педагогічного вишу пов'язано з соціальними проблемами підвищення статусу викладача музичного мистецтва відповідно до здобутого ним освітнього ступеня або здатності виконувати професійні завдання” [10]. Ю. Олійник визначає необхідність об'єднання та поступової інтеграції ІКТ з традиційними методиками навчання, що стосуються обробки-осмислення слухової, зорової, а також тактильної інформації, її більш досконалого застосування

в навчанні, а в подальшому – у фаховій діяльності. Дослідник наголошує на необхідності фокусування уваги на створенні й подальшому формуванні у студентів-музикантів комплексу інформаційно-технологічних, а також мистецько-методичних компетентностей. Зокрема, він виділяє три основні способи використання інформаційно-комунікаційних технологій під час освітнього процесу:

1. Професійний (комплексно-інтегративний) – спосіб залучення ІКТ як професійного інструмента фахівця музичного мистецтва.

2. Комунікативний (програмно-адаптивний) – комунікація з будь-якими зовнішніми суб'єктами шляхом використання ІКТ.

3. Розробницький – спрямований на формування та розробку нових форм і методів застосування та використання ІКТ, створення умов для сприятливого творчого і робочого середовища з метою досягнення встановлених задач, випробувань, а також спеціальної експертної оцінки комп'ютерних, мультимедійних й інших засобів енциклопедії [9, 164–165].

Вітчизняна науковиця Л. Гаврілова виділяє такі мультимедійні засоби з музичного мистецтва:

- електронні підручники і посібники (для вивчення окремих тем історії музичного мистецтва);
- аудіопосібники зі слухання музики;
- технічно педагогічні програмні засоби;
- цифровий освітній ресурс “Музика “Ключі”;
- мультимедійна енциклопедія “Музичні інструменти”;
- мультимедійний проєкт “Перлини української культури”;
- тренажери музичного слуху та гри на музичних інструментах (eMedia My Piano, EarMaster);
- вебсайт “Мультимедійні технології в музичній освіті”;
- інтерактивна школа гри на фортепіано (Interactive Piano Course) [2].

На наш погляд, особливого значення використання ІКТ набуває при вивченні майбутніми учителями музичного мистецтва музично-теоретичних дисциплін, що передбачає використання електронних носіїв інформації, інтеграцію електронних інструментів. Музично-теоретичні дисципліни є базовими у системі фахової підготовки майбутніх викладачів музичного мистецтва. Їх метою є здобуття знань з теорії та історії музики, поліфонії, гармонії, розуміння особливостей жанрів і стилів, аналізу музичних творів, формування навичок сольфеджування, визначення музичних елементів на слух і т. д. “Викладачі музичних дисциплін повинні зробити акцент на груповій роботі, самостійному дослідженні, плануванні часу та презентаціях” [13, 325]. Сказане є актуальним для вивчення музично-теоретичних дисциплін.

Музично-теоретична підготовка здобувачів мистецької освіти необхідна для їх успішної творчої педагогічної діяльності. Варто сказати, що музика

виступає виразником духовних цінностей і методом розвитку творчих здібностей майбутнього педагога. “До ефективних форм роботи, що використовуються у курсі музично-теоретичних дисциплін відносять використання відео, участь у вебінарах, конференціях, створення власних відео, презентацій, підготовка текстового матеріалу лекції, аудіо та відеоматеріалів, тестових завдання для перевірки та закріплення вивченого матеріалу” [7, 503]. Впровадження ІКТ у практику професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва дає змогу поєднувати традиційні та нові форми навчання, збагачувати навчальний процес ігровими формами і новими методиками викладання. “Комп’ютерні технології дають змогу вчителю музичного мистецтва здійснювати художньо-творчий розвиток особистості завдяки впровадженню в систему музичної освіти комп’ютерних практикумів” [5, 48–51]. Пропонуємо розглянути дидактичні умови використання ІКТ у процесі професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. До них віднесено таке:

Гнучкість навчального процесу. Сфера інтернет-простору відкриває можливості для опанування студентами матеріалу у зручний час, перегляду навчального матеріалу для його закріплення. Також це дасть змогу здобувачам освіти більш детально розглянути навчальний матеріал, при вивченні якого виникли труднощі, зосередитись на найскладніших чи незрозумілих темах.

Збільшення ролі самостійної роботи студентів. Важливе значення у вивченні музично-теоретичних дисциплін належить самостійній роботі здобувача освіти. Застосування ІКТ під час вивчення музично-теоретичних дисциплін дає можливість розширити обсяг матеріалу, який вивчається. По-перше, науковий простір насичений інтернет-виданнями. По-друге, студенти можуть ознайомитися з онлайн-бібліотеками різних країн і закладів освіти. Також студенти можуть отримати нові знання переглянувши записи онлайн-лекцій, вебінарів на різних освітніх платформах. Така форма активізуватиме самостійну активність студентів. Варто зазначити, що студенти можуть самостійно створити фрагменти електронного посібника з різних предметів музично-теоретичного циклу. Означену форму доцільно виконувати самостійно або групою студентів. Зазначимо, що у виконанні цього завдання варто застосовувати програму E-Book Maestro, яка дає доповнити теоретичний матеріал ілюстраціями, таблицями, гіперпосиланнями.

Запис тексту авторських композицій можливий за допомогою програми Encore. Зокрема, під час вивчення дисципліни “Сольфеджіо” однією з форм закріплення теоретичного матеріалу є створення студентами власних композицій. При цьому викладач повинен назвати конкретні завдання, які повинні виконати здобувачі освіти. Наприклад, написати

композицію з використанням пунктирного ритму, тріолі, синкопи, твір з перемінним розміром, або ж визначити зазначити особливості мелодики (рух по акордах). Програма Encore, метою якої є оформлення нотного тексту, допоможе студентам у форматванні їх творчості. Також доцільно запропонувати студентам створити твір у стилі епохи. “Дана форма роботи передбачає композиторську стилізацію. Її виконання передуватиме підготовчий етап, що передбачає розповідь викладача про особливості жанру, стильові ознаки, розгляд музичних прикладів, аналізу їх характерних засобів виразності. Створення студентами композицій, по-перше закріплює здобуті ними теоретичну базу та, по-друге, сприяє кращому розумінню загально естетичних тенденцій, що є характерними як для епохи в цілому, так і для конкретного автора зокрема” [11, 312].

Електронні інструменти, клавіатура “Сольфеджіо” та “Гармонія”. Важливо зазначити, що використання електронних інструментів доцільне як допоміжного засобу, який не може замінити повноцінний інструмент. А також при вивченні особливостей симфонічного оркестру, що розглядається на заняттях музично-історичного циклу, здобувачі освіти створюють власні партитури симфонічних творів за допомогою редактора Sibelius.

Індивідуалізація навчального процесу. Застосування ІКТ загострює увагу викладача на індивідуальних особливостях кожного здобувача освіти. ІКТ уможлиблює обрання завдань і програм для їх реалізації відповідно до інтересів кожного студента. Варто зазначити, що принцип індивідуалізації сприяє розвитку творчого потенціалу здобувачів освіти, зумовить краще засвоєння ними навчального матеріалу. Адже викладач може більше уваги приділити студенту, виявити прогалини у його знаннях. Різні програми, зокрема “Maestro”, “Sibelius” дають змогу редагувати партитури, додавати різні звуки і шуми, аранжувати мелодію та редагувати її у різних стилях і багато іншого. Усе це спрямовує роботу здобувачів освіти на креативне вираження своєї творчості.

Цілісне використання навчальних засобів (текстовий матеріал, звукова презентація). Важливим доповненням кожного аудиторного заняття з музично-теоретичних дисциплін є аудіо- та відеоматеріалами, нотні приклади і т. д. Зокрема, використання презентацій Microsoft Power Point розширює можливості вивчення навчального курсу. Презентація повинна містити текст, що доповнюється відео- та аудіорядом. Підготовка презентації може використовуватись як форма поточного контролю, під час якої студенти демонструють здобуті знання [6]. Найчастіше такою формою користуються під час занять з дисципліни “Історія музики”. Однак не варто нехтувати нею при вивченні теоретичних предметів, зокрема “Теорія музики”, “Гармонія”. Також доцільно

ДИДАКТИЧНІ УМОВИ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

ними завданнями музично-теоретичних дисциплін є підбір відео- та аудіоматеріалу для аудиторних занять. Зокрема, така форма сприятиме формуванню жанрово-стильових уявлень, розумінню особливостей композиторської творчості та характерних засобів музичної виразності. Програма Power Point дає змогу поєднувати аудіо- та відео-матеріал, інші наочні засоби у єдине ціле. Такий універсальний засіб допомагає ефективно й раціонально систематизувати навчальний матеріал. Адже, “комп’ютерні технології є основою наочного методу навчання, що необхідний для кожного заняття, адже візуальна насиченість сприятиме кращому вивченню матеріалу. Супровід матеріалу за допомогою презентації, створеній у програмі Microsoft Office Power Point акцентує увагу на важливих моментах” [6, 195]. Пропонуємо підготувати наступну презентацію з завданням, яку доцільно використати у курсі “Історія музики”. Зокрема, на першому слайді зображуються часові межі різних стилів. Під ними розміщені жанри. Студентам потрібно визначити жанри, характерні для кожного історичного часу. Після закінчення цього завдання доцільно проаналізувати нотні приклади, що відповідають розглянутому матеріалу. Для ефективнішого запам’ятовування виразових засобів доцільним буде наступне завдання. На слайді презентації викладач формує дві колонки. Перша з них – назва жанрів, друга – визначення їх характерних засобів. Потрібно правильно їх поєднати. Важливо також прослухати музичний матеріал разом з нотами, аналізуючи засоби музичної виразності та їх значення для розкриття задуму композиції.

Висновки. Важливим курсом освітнього простору є впровадження інформаційно-комунікаційних технологій. Їх використання виконує роль фактора підвищення рівня знань студентів, інтересу до занять, розвитку творчих здібностей, самостійної діяльності в умовах професійної підготовки майбутніх учителів музики. На наш погляд, одним із ефективним способів застосування інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі є їх впровадження у систему музично-теоретичних дисциплін, що забезпечить новий якісний рівень отримання знань та умінь і їх використання у подальшій професійній діяльності. Дидактичними умовами застосування ІКТ авторами виділено гнучкість навчального процесу, збільшення ролі самостійної роботи студентів, індивідуалізація навчального процесу, цілісне використання навчальних засобів. **Перспективами подальших розвідок** вважаємо дослідження практичних рекомендацій щодо використання ІКТ у процесі професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бойко Н. Інформаційно-пошукові технології як засіб оптимізації самостійної роботи студентів. *Наукові*

записки : збірник наукових статей НПУ імені М.П. Драгоманова. Київ : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2008. Вип. 72. С. 70–78.

2. Гаврілова Л. Використання музичних мультимедійних програм, електронних шкіл та тренажерів у формуванні інформаційної компетентності майбутніх учителів музики. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2012. Вип. 32. С. 261–265.

3. Гаврілова Л. Система формування професійної компетентності майбутніх вчителів музики засобами мультимедійних технологій: дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04. Київ, 2015. 656 с.

4. Гуревич Р.С., Кадемія М.Ю., Козяр М.М. Інформаційно-комунікаційні технології в професійній освіті майбутніх : монографія / за ред. член-кор. НАПН України Гуревича Р.С. Львів, 2012.

5. Заровська Г. Уроки музики у світі інформаційних технологій – уроки радості. *Комп’ютер у школі та сім’ї*. 2004. № 2. С. 48–51.

6. Мартинюк А. Формування інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*. Слов’янськ, 2022. Вип. 17 (1). С. 192–200.

7. Мозгальова Н., Мартинюк А., Бондарчук О. Дистанційне навчання у формуванні фахової компетентності музикантів. *Наукові перспективи*. 2022. № 1 (19). С. 499–506.

8. Овчарук О. Цифрова компетентність учителя: міжнародні тенденції та рамки. *Нова педагогічна думка*. 2019. № 4 (100). С. 52–55.

9. Олійник Ю. Формування творчої особистості майбутніх вчителів мистецьких спеціальностей засобами комп’ютерних технологій: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Київ, 2010. 20 с.

10. Попович Н. Інформаційно-творче освітнє середовище як умова професійно-творчої самореалізації фахівця з музичного мистецтва. URL: <https://journal.iitta.gov.ua/ind-ex.php/itlt/article/view/2369> (дата звернення 10.01.2024)

11. Теплова О., Мозгальова Н., Мартинюк А. Інноваційні підходи до вивчення музично-теоретичних дисциплін в системі підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. *Педагогічна освіта: теорія і практика* : збірник наукових праць / Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; Інститут педагогіки НАПН України; гол. ред. Бахмат Н.В. 2022. Вип. 32. С. 308–317.

12. Чубінська Н., Стечкєвич О., Пастернак В. Готовність учителя до використання інформаційно-комунікаційних технологій в умовах сучасної школи. *Молодь і ринок*. 2023. Вип. 10 (218). С. 93–97.

13. Mozgalova N., Baranovska I., Hlazunova I., Mikhali-shen A. & Kazmirchuk N. Methodological foundations of soft skills of musical art teachers in pedagogical institutions of higher education. *Linguistics and Culture Review*. 2012. No. 5 (S2). pp. 317–327.

14. Mozgalova N., Baranovska I., Zuziak T., Martyniuk A. & Luchenko O. Professional training of music and choreography teachers: artistic-communicative context. *Society. Integration. Education: Proceedings of the International Scientific Conference*. 2022. Vol. 1. pp. 194–204.

REFERENCES

1. Boiko, N. (2008). Informatsiino-poshukovi tekhnolohii yak zasib optymizatsii samostiinoi roboty studentiv [Information

and search technologies as a means of optimizing students' independent work]. *Scientific notes: Collection of scientific articles of the NPU named after M.P. Drahomanova*. Vol. 72. Kyiv, pp. 70–78. [in Ukrainian].

2. Havrilova, L. (2012). Vykorystannia muzychnykh multymediinykh proham, elektronnykh shkil ta trenazheriv u formuvanni informatsiinoi kompetentnosti maibutnykh uchyteliv muzyky [The use of musical multimedia programs, electronic schools and simulators in the formation of informational competence of future music teachers]. *Modern information technologies and innovative teaching methods in the training of specialists: methodology, theory, experience, problems*. Vol. 32. pp. 261–265. [in Ukrainian].

3. Havrilova, L. (2015). Systema formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnykh vchyteliv muzyky zasobamy multymediinykh tekhnolohii [The system of formation of professional competence of future music teachers by means of multimedia technologies]. *Doctor's thesis*. Kyiv, 656 p. [in Ukrainian].

4. Hurevych, R.S., Kademiia, M.Yu. & Koziar, M.M. (2012). Informatsiino-komunikatsiini tekhnolohii v profesiinii osviti maibutnykh fakhivtsiv [Music lessons in the world of information technologies are lessons of joy]. Lviv. [in Ukrainian].

5. Zarovska, H. (2004). Uroky muzyky u sviti informatsiinykh tekhnolohii – uroky radosti [Formation of information and communication competence of future music teachers]. *Computer in school and family*. No. 2. pp. 48–51. [in Ukrainian].

6. Martyniuk, A. (2022). Formuvannia informatsiino-komunikatsiinoi kompetentnosti maibutnykh uchyteliv muzychnoho mystetstva [Distance learning in the formation of professional competence of musicians]. *Teacher professionalism: theoretical and methodical aspects*. Vol. 17 (1). Sloviansk, pp. 192–200. [in Ukrainian].

7. Mozgalova, N., Martyniuk, A. & Bondarchuk, O. (2022). Dystantsiine navchannia u formuvanni fakhovoi kompetentnosti muzykantiv [Teacher digital competence: international trends and frameworks]. *Scientific perspectives*. No. 1 (19). pp. 499–506. [in Ukrainian].

8. Ovcharuk, O. (2019). Tsyfrova kompetentnist uchytelia: mizhnarodni tendentsii ta ramky [Formation of the creative personality of future teachers of art specialties by means of computer technologies]. *A new pedagogical thought*. No. 4 (100). pp. 52–55. [in Ukrainian].

9. Oliinyk, Yu. (2010). Formuvannia tvorchoi osobystosti maibutnykh vchyteliv mystetskykh spetsialnosti zasobamy kompiuternykh tekhnolohii [Informational and creative educational environment as a condition for professional and creative self-realization of a specialist in musical art]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kyiv, 20 p. [in Ukrainian].

10. Popovych, N. (2012). Informatsiino-tvorche osvitchenie seredovyshe yak umova profesiino-tvorchoi samorealizatsii fakhivtsia z muzychnoho mystetstva [Innovative approaches to the study of music-theoretical disciplines in the system of training future music teachers]. Available at: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/2369> (Accessed 10 Jan. 2024). [in Ukrainian].

11. Teplova, O., Mozgalova, N. & Martyniuk, A. (2022). Innovatsiini pidkhody do vyvchennia muzychno-teoretychnykh dystsyplin v systemi pidhotovky maibutnykh uchyteliv muzychnoho mystetstva [Innovative approaches to the study of music-theoretical disciplines in the system of training future music teachers]. *Pedagogical education: theory and practice: Collection of scientific works*. Kamyanets-Podilskiy National University named after Ivan Ohiyenko; Institute of Pedagogy of National Academy of Sciences of Ukraine. (Ed.). Bakhmat N.V. Vol. 32. pp. 308–317. [in Ukrainian].

12. Chubinska, N., Stechkevych, O. & Pasternak, V. (2022). Hotovnist uchytelia do vykorystannia informatsiino-komunikatsiinykh tekhnolohii v umovakh suchasnoi shkoly [The teacher's readiness to use information and communication technologies in the conditions of a modern school]. *Youth & market*. Vol. 10 (218). pp. 93–97. [in Ukrainian].

13. Mozgalova, N., Baranovska, I., Hlazunova, I., Mikhali-shen, A. & Kazmirchuk, N. (2021). Methodological foundations of soft skills of musical art teachers in pedagogical institutions of higher education. *Linguistics and Culture Review*, Vol. 5 (S2), pp. 317–327. DOI: <https://doi.org/10.37028/lingcure.v5n2.1355> [in English].

14. Mozgalova, N., Baranovska, I., Zuziak, T., Martyniuk, A. & Luchenko, O. (2022). Professional training of music and choreography teachers: artistic-communicative context. *Society. Integration. Education: Proceedings of the International Scientific Conference*. Vol. 1. pp. 194–204. [in English].

Стаття надійшла до редакції 12.01.2024

“У ритмі укладено чарівництво: він запевняє нас, що всередині кожної людської істоти перебуває щось піднесене, недосяжне і величне”.

*Йоганн Вольфганг фон Гете
німецький поет, прозаїк, драматург*

“Найвище завдання будь-якої творчості – знайти незвичайне в звичайному і звичайне у фантастичному”.

*Дені Дідро
французький філософ*

